

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 2 oktober 1940 kl. 4 e. m.

Första särskilda utskottets utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återbetalning av tull för viss spritinförsel m. m.

I en den 20 september 1940 dagtecknad, till första särskilda utskottet hänvisad proposition, nr 34, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att förordna om återföring till statens reservförrådsnämnd av tullbelopp, som av nämnden erlagts vid införsel av sprit för flygvapnets räkning;

dels förklara att vid tolagsersättnings beräkning skall så anses, som om tullfrihet åtnjutits för berörda införsel;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för disposition i försvarsberedskapen erforderlig omfattning av potatisråbrännvin för framställning av motorsprit.

Av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet framgår, att Kungl. Maj:t bemyndigat statens reservförrådsnämnd att genom förmedling av aktiebolaget Vin- & spritcentralen för flygvapnets räkning inköpa sprit från utlandet.

I skrivelse den 9 juli 1940 har Vin- & spritcentralen med förmälan, att de vid denna tidpunkt medgivna köpen av reservförrådsnämnden avslutats, hemställt om Kungl. Maj:ts bemyndigande att använda den sålunda inköpta spriten för förtäringssändamål och att disponera motsvarande kvantitet svenskt potatisråbrännvin för försäljning jämlikt förordningen angående handel med skattefri sprit, varigenom bolaget i utbyte kunde ställa sprit från sulfittfabrikerna till förfogande såsom motorsprit. Efter hörande av kontrollstyrelsen har Kungl. Maj:t genom beslut den 19 juli 1940 med godkännande av de föreslagna bytesåtgärderna förklarat, att bolaget, utan hinder av bestämmelserna i § 4 av det den 28 juni 1934 mellan svenska staten och bolaget ingångna tilläggsavtalet, finge för försäljning jämlikt förordningen angående handel med skattefri sprit använda av potatis och spannmål framställd sprit till en myckenhet motsvarande den förutnämnda från utlandet inköpta kvantiteten.

För den från utlandet införda spriten har reservförrådsnämnden att enligt gällande bestämmelser erlægga tull. Ifrågavarande sprit, som till större delen

kommer att försändas hit på fat och till en mindre del i tankvagnar, torde i sin helhet hänföras till tulltaxenummer 157 och sålunda beläggas med en tull av 1 krona för liter av 50 procents alkoholhalt vid + 15° C. Då spritens faktiska alkoholhalt är lägst 95 procent, kommer tullen att uppgå till närmare 2 kronor för liter.

Enligt beslut vid 1857 års riksdag utgår till vissa städer tolagsersättning i förhållande till den årliga tulluppbörden i dessa (Kungl. Maj:ts skrivelse den 18 december 1857, nr 64). Tolagsersättning beräknas enligt Kungl. Maj:ts skrivelse den 15 januari 1858 (nr 5) endast å den i staden genom direkt förtullning eller genom förtullning från tullnederlag eller transitupplag inflytande uppbörden, minskad med under det föreliggande året restituerat belopp.

I den föreliggande propositionen föreslås, att Kungl. Maj:t skall äga förordna om återföring till statens reservförrådsnämnd av tullbelopp, som av nämnden erlagts vid införsel av förenämnda sprit för flygvapnets räkning, samt att i den tulluppbörd, efter vilken tolagsersättning skall utgå, icke skall inräknas för sådan sprit erlagda tullbelopp, vilka efter Kungl. Maj:ts förordnande sedermera skola återbetalas.

Beträffande vad föredragande departementschefen anfört till stöd för dessa förslag tillåter sig utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet (s. 2—3).

I propositionen har slutligen hemställts om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för disposition i för försvarsberedskapen erforderlig omfattning av potatisråbrännvin för framställning av motorsprit. Till stöd för detta förslag har departementschefen anfört bland annat, att det kunde visa sig lämpligt eller nödvändigt att framdeles disponera viss kvantitet sådant brännvin för användning såsom motorsprit utan att motsvarande överföring gjordes av sulfitsprit till förtäringssprit. Från sulfitintressenternas sida kunde icke göras några berättigade invändningar häremot, så länge sulfitfabrikerna på grund av massaexportens nedgång vore förhindrade att leverera ens den minimikvantitet, som förutsatts vid regleringen. Enligt departementschefens mening borde därför möjlighet öppnas att i den utsträckning, som påkallades för att genomföra nämnda disposition av råbrännvin, avvika från regleringen, som utformats under helt andra förutsättningar än de nu föreliggande.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 34.

Stockholm den 2 oktober 1940.

På första särskilda utskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar *Johan Bärq, Bernhard Nilsson, Viktor Larsson, Elon Andersson, Sjödaht, Ekman, friherre Lagerfelt, Robert Berg, Heüman, Gustaf Björkman, Egnell* och *Aronsson*; samt

från a n d r a kammaren: herrar *Andersson* i Dunker, *Lövgren, Hagberg* i Malmö, *Björklund, Olsson* i Gävle, *Ericson* i Boxholm, *Hammarlund, Eklund, Osberg* och *Janson* i Frändesta.
